

Fiscale aspecten van groepsfinanciering van vastgoed

Wet VPB 1969

In een themanummer over vastgoedfinanciering kan een bijdrage over de fiscale aspecten niet ontbreken. In dit artikel gaan wij in op de fiscale aspecten van groepsleningen voor de aankoop van direct en indirect vastgoed.

prof.dr.
H. Vermeulen

mw. S. van
Steen MSc

Door de verschillen in de fiscale behandeling van eigen vermogen en vreemd vermogen heeft het vaak de voorkeur om met vreemd vermogen te financieren, in plaats van met eigen vermogen. De vergoeding voor vreemd vermogen (rente) kan in beginsel in aftrek worden gebracht van de fiscale winst. De renteontvangsten worden belast bij de debiteur. De vergoeding voor eigen vermogen (dividend) is niet aftrekbaar, en door de toepassing van de deelnemingsvrijstelling is dividend vrijgesteld bij de aandeelhouder.

Allereerst gaan we in op de kwalificatie van eigen en vreemd vermogen. Vervolgens behandelen we de renteaftrekbeperkingen van de Wet op de vennootschapsbelasting (Wet VPB 1969). Ten slotte gaan we in op de gevolgen bij de aankoop van vastgoed (direct vastgoed) en de aankoop van de aandelen in een vennootschap met vastgoedbezittingen (indirect vastgoed) in een nationale en internationale situatie. Gelet op het bestek van de bijdrage beperken wij ons uiteraard tot de hoofdlijnen.

1. CIVIELRECHTELIJKE KWALIFICATIE VAN EIGEN VERMOGEN EN VREEMD VERMOGEN

Alvorens rente überhaupt in aftrek mag worden gebracht van de winst, moet worden bepaald of de vermogensverstrekking kwalificeert als eigen vermogen of vreemd vermogen. De Hoge Raad heeft bepaald dat de civielrechtelijke vorm van de vermogensverstrekking hierbij het uitgangspunt is.¹ Recentelijk heeft de Hoge Raad nog geoordeeld dat het risicodragende karakter kenmerkend is voor het aandelenkapitaal.² Eigen vermogen heeft als kenmerk dat het voor onbepaalde tijd aan de vennootschap ter beschikking is gesteld en er geen recht bestaat op terugbetaling. Enkel bij liquidatie kan er recht bestaan op terugbetaling van het vermogen, nadat alle schulden zijn voldaan.³ Een vermogensverstrekking daarentegen kwalificeert als vreemd vermogen wanneer het voor bepaalde tijd ter beschikking is gesteld aan de debiteur, en deze verplicht is het verstrekte vermogen terug te betalen.⁴ De terugbetalingsverplichting is aldus essentieel voor de kwalificatie als vreemd vermogen. Een dergelijke verplichting ontbreekt bij eigen vermogen, terwijl de hoofdsom door verliezen verloren kan gaan.

1.1 Herkwalificatie van civielrechtelijk vreemd vermogen

In drie situaties zal een civielrechtelijke verstrekking van vreemd vermogen voor fiscale doeleinden worden geherkwalificeerd tot eigen vermogen. Fiscaal gezien wordt er dan eigen vermogen verstrekt, zodat er geen rente is die ten laste van de winst kan worden gebracht. Deze drie uitzonderingen zijn de schijnlening, de bodemlozeputlening en de deelnemerschapslening. Deze laten zich als volgt beknopt omschrijven.

Schijnlening

Een schijnlening is een vermogensverstrekking die wordt gepresenteerd als lening terwijl de beide partijen in werkelijkheid een kapitaalverstrekking tot stand hebben gebracht.

Bodemlozeputlening

Er is sprake van een bodemlozeputlening indien bij het aangaan van de lening meteen duidelijk is dat het geleende bedrag niet of niet geheel zal worden terugbetaald.

Deelnemerschapslening

De deelnemerschapslening is een lening met een winstafhankelijke vergoeding, die is achtergesteld bij alle gewone schuldeisers. Daarnaast heeft de lening geen vaste looptijd, maar is zij slechts opeisbaar in geval van faillissement, surseance van betaling of liquidatie, of heeft zij een looptijd van meer dan vijftig jaar.

Indien de vermogensverstrekking civielrechtelijk kwalificeert als vreemd vermogen en geen van de uitzonderingen van toepassing is, dan is in fiscale zin eveneens sprake van een lening. De rente is dan aftrekbaar, tenzij een aftrekbeperking van toepassing is. Echter, eventuele onzakelijke voorwaarden, die uit aandeelhoudersmotieven zijn overeengekomen, moeten op grond van het zogenoemde at arm's length-beginsel van art. 8b Wet VPB 1969 voor fiscale doeleinden worden 'verzakelijkt'. Bij de berekening van de fiscale winst moet dan worden uitgegaan van een zakelijke rente, en – afhankelijk van de correctie – een informele kapitaalstorting dan wel een dividenduitkering in aanmerking worden genomen voor het verschil tussen de zakelijke en de overeengekomen rente.

De staatssecretaris van Financiën heeft in het verrekkenprijzenbesluit nog gesteld dat een lening waarvoor geen at arm's

length-voorwaarden kunnen worden vastgesteld, (deels) kunnen worden geherkwalificeerd tot eigen vermogen.⁵ Deze visie is onzes inziens niet in overeenstemming met de stand van het huidige Nederlandse fiscale recht en de stand van de jurisprudentie.⁶

1.2 Onzakelijke lening

Op grond van de zogenoemde totaalwinstgedachte dient een (fiscale) lening onder zakelijke voorwaarden te zijn overeengekomen en dient de invloed van de aandeelhoudersrelatie te worden geëlimineerd. Wanneer er geen correctie van een vaste rentevergoeding mogelijk is, zonder dat die correctie tot gevolg heeft dat de lening in wezen winstdelend zou worden, dan is sprake van een zogenaamde onzakelijke lening.⁷ De Hoge Raad heeft geoordeeld dat een vordering uit hoofde van een onzakelijke lening niet kan worden afgewaardeerd ten laste van de fiscale winst. In de arresten van 25 november 2011 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat de onzakelijke lening niet onder de drie hiervoor genoemde uitzonderingen valt en voor fiscale doeleinden dus kwalificeert als vreemd vermogen.⁸ Een (afwaarderings)verlies op de onzakelijke lening is zoals gezegd bij de crediteur niet aftrekbaar voor fiscale doeleinden en wordt tot het opgeofferd bedrag van de deelneming gerekend. Dit verlies kan pas bij liquidatie tot uitdrukking komen. De in aanmerking te nemen rente op een onzakelijke lening is gelijk aan de rente die de debiteur zou moeten betalen, wanneer zij met een borgstelling van de concernvennootschap, onder gelijke voorwaarden van een derde zou lenen. Er is overigens geen sprake van een onzakelijke lening wanneer de debiteur van een lening in het kader van deze geldverstrekking aandeelhouder wordt van de crediteur, en er door de meerderheid van de bestaande aandeelhouder(s) in de schuldenaar, geen geldleningen worden verstrekt aan de crediteur. In dat geval volgt het aandeelhouderschap uit de lening.⁹

1.3 Herkwalificatie van civielrechtelijk eigen vermogen

De vraag komt op of een geldverstrekking die civielrechtelijk kwalificeert als eigen vermogen, voor fiscale doeleinden kan worden geherkwalificeerd tot vreemd vermogen. In zijn arresten van 7 februari 2014 heeft de Hoge Raad deze vraag ontkennend beantwoord.¹⁰ Een naar civiel recht kwalificerende verstrekking van kapitaal kan voor fiscale doeleinden niet als vreemd vermogen worden aangemerkt. Hier gelden dus geen uitzonderingen.

1.4 Samenvatting

Wanneer sprake is van de verstrekking van vreemd vermogen, dan is de betaalde rente aftrekbaar bij de debiteur en belast bij de crediteur. Een eventuele onzakelijke rente wordt bij de berekening van de fiscale winst gecorrigeerd. Een afwaardering van de lening is aftrekbaar bij de crediteur, tenzij sprake is van een onzakelijke lening. In drie uitzonderingssituaties zal de (civielrechtelijke) lening voor fiscale doeleinden als eigen vermogen kwalificeren. Kenmerkend voor eigen vermogen is dat de vergoeding (dividend) niet aftrekbaar is, en – door de toepassing van de deelnemingsvrijstelling – niet wordt belast bij de ontvanger.

2. RENTEAFTREKBEPERKINGEN

Als vastgesteld is dat de geldverstrekking kwalificeert als geldlening, is de rente in beginsel aftrekbaar. De wet kent echter vijf renteaftrekbeperkende maatregelen; de rente op een deelnemerschapslening, rente in verband met winstdrainage, rente in verband met langlopende renteloze of laagrentende leningen, deelnemingsrente en overnamerente bij fiscale eenheid.¹¹ Is een dergelijke maatregel van toepassing dan is de rente alsnog niet aftrekbaar.

2.1 Rente op deelnemerschapslening (art. 10, lid 1, onderdeel d, Wet VPB 1969)

Rente op deelnemerschapsleningen die wij in onderdeel 1.1 als één van de uitzonderingen bespreken, is op de eerste plaats van aftrek uitgesloten.

2.2 Rente in verband met winstdrainage (art. 10, onderdeel a, Wet VPB 1969)

Rente is voorts van aftrek uitgesloten wanneer deze is verschuldigd aan verbonden lichamen of personen voor zover de schuld verband houdt met één van de volgende drie 'besmette rechtshandelingen':

1. een dividenduitkering of een terugbetaling van gestort kapitaal;
2. een kapitaalstorting;
3. de aankoop van een dochtermaatschappij ('deelneming') dan wel de uitbreiding van het bezit van zo'n dochtermaatschappij.

De wet voorziet in de mogelijkheid tot het leveren van tegenbewijs. Indien de belastingplichtige aannemelijk maakt dat aan de schuld én de daarmee verband houdende besmette rechtshandeling (dividenduitkering, kapitaalstorting of aankoop deelneming) in overwegende mate zakelijke overwegingen ten grondslag liggen, kan de rente toch in aftrek worden gebracht. Ook kan de rente in aftrek worden gebracht indien de rente bij de ontvanger onderworpen is aan een winstbelasting naar een tarief van ten minste 10% over de naar Nederlandse maatstaven bepaalde belastbare winst. Dit heeft doorgaans tot gevolg dat de rente in een binnenlandse situatie aftrekbaar is. Slaat de rente echter in een laagbelast land neer, dan zal de rente niet aftrekbaar zijn.

Overigens beschikt de inspecteur nog over de mogelijkheid aannemelijk te maken dat de schuld is aangegaan met het oog op het verrekenen van verliezen of andersoortige aanspraken of dat aan de schuld of aan de daarmee verband houdende rechtshandeling niet in overwegende mate zakelijke overwegingen ten grondslag liggen.

2.3 Rente in verband met langlopende renteloze leningen (art. 10, onderdeel b, Wet VPB 1969)

Indien een vennootschap een groepslening, zonder vaste aflossingsdatum, dan wel een aflossingsdatum die meer dan tien jaar is gelegen na het aangaan van de lening en waarbij geen of een lage rentevergoeding is overeengekomen, aangaat komen de rentevergoeding en waardemutaties van die lening evenmin in aftrek. Van een lage rente is sprake indien de rente minimaal 30% lager is dan het zakelijke rentepercentage dat tussen onafhankelijke derden overeengekomen zou zijn.

2.4 Deelnemingsrente (art. 13, onderdeel I, Wet VPB 1969)

Verder is de zogenoemde deelnemingsrente niet aftrekbaar. Onder deelnemingsrente wordt verstaan rente en kosten ter zake van geldleningen die worden geacht verband te houden met de financiering van een deelneming, waarop de deelnemingsvrijstelling van toepassing is. Enkel *bovenmatige* deelnemingsrente (meer dan € 750.000) is van aftrek uitgesloten. De bepaling beperkt zowel groepsrente als derdenrente. Het bedrag aan bovenmatige deelnemingsrente kan als volgt worden bepaald:

$$\text{Bovenmatige deelnemingsrente} = \frac{(\text{rente} + \text{kosten}) * \text{Deelnemingsschulden}}{\text{Totaal verschuldigde geldleningen}} - € 750.000,-$$

De aftrekbeperking is enkel van toepassing op belastingplichtigen met een 'deelnemingsschuld'. Hiervan is sprake voor zover in een jaar het gezamenlijk bedrag van de verkrijgingsprijs van de deelnemingen uitgaat boven het fiscale eigen vermogen. Het historisch verband tussen de lening en de deelneming is niet van belang. Houdt men geen deelneming, maar bijvoorbeeld alleen vastgoed, dan is de maatregel niet van toepassing.

2.5 Overnamerente bij fiscale eenheid (art. 15, onderdeel a en d, Wet VPB 1969)

Tot slot is zogenoemde overnamerente niet aftrekbaar. Dit is het geval wanneer gebruik wordt gemaakt van een overnameholding. Overnamerente is rente (inclusief kosten en valutaresultaten) ter zake van leningen die direct, dan wel indirect verband houden met de overname van een vennootschap waarmee vervolgens een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting wordt gevormd. Ook deze renteaftrekbeperking geldt voor zowel groepsrente als derdenrente. Er geldt echter een franchise van een miljoen euro, zodat overnamerente tot dat bedrag wel aftrekbaar is. Het in een jaar niet aftrekbare bedrag aan rente kan vooruit worden gewenteld en in een later jaar mogelijk alsnog in aftrek worden gebracht.

Binnen een fiscale eenheid kunnen normaliter de opbrengsten en kosten van alle maatschappijen van de fiscale eenheid onderling worden verrekend. Echter, door deze maatregel kunnen de rentekosten van overnameschulden in principe slechts worden verrekend met de eigen winst van de overnemende vennootschap en niet met de winst van de overgenomen vennootschap. Zogenaamde 'debt push-down' wordt hiermee onmogelijk gemaakt.

Indien er na de overname sprake is van een gezonde financiering, dan is de maatregel niet van toepassing. Hiervan is sprake indien de overnameschuld in het jaar van overname niet meer dan 60% van de overnameprijs bedraagt. Dit percentage daalt met 5% per jaar in zeven jaar volgend op het jaar van overname tot 25%.

2.6 Samenvatting

Een vermogensverstrekking die de civielrechtelijke kenmerken heeft van een lening, kwalificeert voor fiscale doeleinden eveneens als vreemd vermogen, behoudens de drie genoemde uitzonderingen. De rente kan dan in aftrek worden gebracht. De wetgever heeft daarom vijf renteaftrekbeperkende maatregelen in de wet opgenomen om misbruiksituaties tegen te

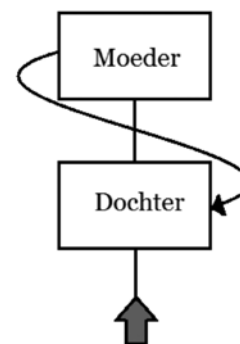
gaan. Drie maatregelen zien alleen op groepsrente, twee óók op derdenrente.

3. GROEPSFINANCIERING IN EEN ACTIVATRANSACTIE

In dit onderdeel bespreken wij hoe de renteaftrekbeperkende maatregelen de financiering van vastgoed kunnen beïnvloeden. Hierbij maken we onderscheid tussen groepsfinanciering ten behoeve van de rechtstreekse aankoop van vastgoed (direct vastgoed) en de aankoop van de aandelen in een vennootschap met vastgoedbezittingen (indirect vastgoed). We behandelen de fiscale aspecten van de verstrekking van een lening door een Nederlandse moedermaatschappij aan haar dochtermaatschappij voor de aankoop van vastgoed. Vervolgens gaan we in op de situatie waarin de moedermaatschappij in het buitenland is gevestigd. We gaan er steeds vanuit dat de lening voor fiscale doeleinden kwalificeert als vreemd vermogen, de voorwaarden waaronder deze groepslening tot stand is gekomen at arm's length zijn en door de dochtermaatschappij een zakelijke rente wordt betaald.

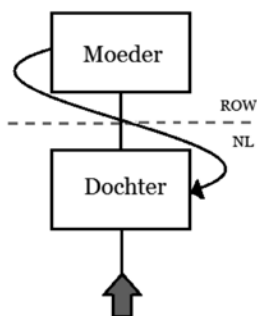
3.1 In Nederland gevestigde crediteur

Wanneer een groepslening wordt verstrekt ten behoeve van de aankoop van direct vastgoed dan zijn de hiervoor besproken renteaftrekbeperkingen niet van toepassing. Zo is de aankoop van vastgoed geen besmette rechtshandeling voor de toepassing van art. 10, onderdeel a, Wet VPB 1969. Daarnaast wordt er geen deelneming verkregen, waardoor art. 13, onderdeel I, Wet VPB 1969 en art. 15, onderdeel a en d, Wet VPB 1969 de aftrek van rente niet beperken. Dit betekent dat de rente aftrekbaar is bij de debiteur en belast wordt bij de crediteur.

3.2 Niet in Nederland gevestigde crediteur

Ook in de situatie waarin de moedermaatschappij in het buitenland is gevestigd, zijn de renteaftrekbeperkingen om de hiervoor genoemde redenen evenmin van toepassing.

3.3 Conclusie

Rente betaald door een Nederlandse belastingplichtige voor de aankoop van direct vastgoed op een geldlening aan een verbonden lichaam is aftrekbaar, omdat dit buiten de reikwijdte van de renteaftrekbeperkingen valt.

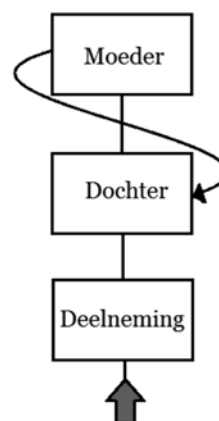
4. GROEPSFINANCIERING IN EEN AANDELENTTRANSACTIE

Wanneer een lening wordt verstrekt door een moedermaatschappij aan haar dochtermaatschappij ten behoeve van de aankoop van aandelen in een vennootschap met vastgoedbezittingen (indirect vastgoed), dan kunnen de renteaftrekbeperkingen de rente wél van aftrek uitsluiten. In dit onderdeel behandelen we zowel de situatie waarin de moedermaatschappij in Nederland, en in het buitenland is gevestigd. Wederom is het uitgangspunt dat de groepslening voor fiscale doeleinden kwalificeert als vreemd vermogen, de voorwaarden waaronder deze groepslening tot stand is gekomen at arm's length zijn en door de dochter een zakelijke rente wordt betaald.

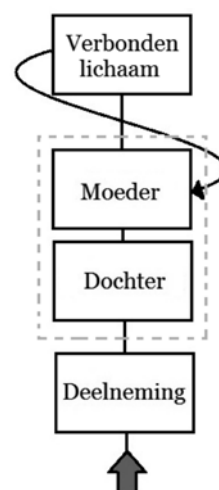
4.1 In Nederland gevestigde crediteur

Wanneer een financiering wordt aangetrokken ten behoeve van de aankoop van aandelen in een vennootschap, die na die verkrijging als een verbonden lichaam wordt aangemerkt, dan kan de rente op die lening op grond van art. 10, onderdeel a, Wet VPB 1969 in aftrek worden beperkt. Immers, er is sprake van een besmette rechtshandeling: de verwerving van een (vastgoed)deelneming. Echter, indien aannemelijk wordt gemaakt dat aan de lening en de aankoop van de aandelen in overwegende mate zakelijke overwegingen ten grondslag liggen, dan kan de rente toch in aftrek worden gebracht. Ook kan de rente in aftrek worden gebracht indien de rente bij de ontvanger onderworpen is aan een winstbelasting naar een tarief van ten minste 10% over de naar Nederlandse maatstaven bepaalde belastbare winst, maar de inspecteur tegenbewijs heeft. In een binnenlandse situatie zal de rente daarom doorgaans aftrekbaar zijn.

Ook de renteaftrekbeperking van art. 13, onderdeel 1, Wet VPB 1969 kan bij de dochtermaatschappij van toepassing zijn, indien zij een (vastgoed)deelneming verkrijgt. Wanneer het gezamenlijke bedrag van de verkrijgingsprijs van de deelnemingen uitgaat boven het fiscale eigen vermogen, dan kan de rente in aftrek worden beperkt. Zoals gezegd zal enkel de bovenmatige rente (meer dan € 750.000) onder de aftrekbeperking vallen.

Wanneer de dochtermaatschappij na de aankoop van de aandelen een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting aangaat, dan kan art. 15, onderdeel a en d, Wet VPB 1969 de aftrekbaarheid van de rente beperken. Voor deze maatregel geldt een franchise van een miljoen euro, waardoor alleen de rente boven de franchise in aftrek wordt beperkt. Wanneer er echter na de overname sprake is van een gezonde financiering (de overnameschuld bedraagt niet meer dan 60% van de overnameprijs) dan is de maatregel echter niet van toepassing.

4.2 Niet in Nederland gevestigde crediteur

Zoals hierboven besproken, sluiten de renteaftrekbeperkingen de aftrekbaarheid van rente uit op een groepslening vooral wanneer de lening is gebruikt om de aandelen in een vennootschap (een zogenaamde deelneming) te verkrijgen. Ook in de situatie waarin de moedermaatschappij in het buitenland is gevestigd, dan kunnen de hiervoor beschreven renteaftrekbeperkingen van toepassing zijn.

Echter, ook in een internationale situatie zal rente betaald op een at arm's length-voorwaarden verstrekte lening, op grond van de tegenbewijsregeling van art. 10, onderdeel a, Wet VPB 1969 niet snel in aftrek worden beperkt, mits de lening door zakelijke overwegingen is ingegeven en het indirecte vastgoed van een derde wordt verkregen. In dat geval staat de zakelijkheid van de transactie vast. Ook wanneer de renteontvangsten bij de moedermaatschappij onderworpen zijn aan een winstbelasting naar een tarief van ten minste 10% over de naar Nederlandse maatstaven bepaalde belastbare winst, dan is de rente

in beginsel aftrekbaar. Zoals gezegd heeft de inspecteur echter de mogelijkheid tot het leveren van tegenbewijs.

Art. 13, onderdeel I, Wet VPB 1969 kan de aftrek van bovenmatige deelnemingsrente wel beperken. Er zal daarom doorlopend moeten worden getoetst of het gezamenlijk bedrag van de verkrijgingsprijs van de deelnemingen van de debiteur, uitgaat boven het fiscale eigen vermogen. Hierdoor kan door een toekomstige aandelentransactie alsnog bovenmatige deelnemingsrente in aftrek worden beperkt.

Wanneer er na de overname een fiscale eenheid wordt aangegaan, dan speelt mogelijk art. 15, onderdeel a en d, Wet VPB 1969 een rol. Als de overnameschuld niet meer dan 60% van de overnameprijs bedraagt, is er sprake van een gezonde financiering en zal ook art. 15, onderdeel a en d, Wet VPB 1969 de renteaftrek niet beperken.

5. CONCLUSIE

In de vennootschapsbelasting zijn rentekosten van de winst aftrekbaar. De vergoeding die wordt betaald voor eigen vermogen is niet van de winst aftrekbaar. Het heeft daarom veelal de voorkeur om vastgoed te financieren met vreemd vermogen. In de praktijk wordt hiervoor vaak een groepslening gebruikt. Voordat de rente op de groepslening in aftrek kan worden gebracht, zal de vermogensverstrekking civielrechtelijk én fiscaalrechtelijk moeten kwalificeren als vreemd vermogen. In drie uitzonderingssituaties zal civiel vreemd vermogen voor fiscale doeleinden als eigen vermogen kwalificeren en is de rente om die reden al niet aftrekbaar. Is in fiscaalrechtelijke zin sprake van vreemd vermogen dan is de rente in beginsel aftrekbaar.

De wetgever heeft in de Wet VPB 1969 geen bepaling opgenomen die een 'gezonde' financieringsstructuur voorschrijft. Echter, door renteaftrekbeperkende maatregelen op te nemen in de wet, kan betaalde rente toch van aftrek worden uitgesloten. Wanneer een groepsfinanciering wordt aangetrokken voor de aankoop van direct vastgoed dan zal de belastingplichtige niet snel tegen een renteaftrekbeperking aanlopen. Wanneer vastgoed wordt verkregen door middel van een aandelentransactie (zogenaamd indirect vastgoed), dan kan (een gedeelte van) de rente betaald op de groepslening in aftrek worden beperkt. Het is daarom van belang dat deze aspecten in ogenschouw worden genomen bij de financieringskeuze, maar ook bij de keuze voor een activa-transactie of een aandelentransactie.

Prof.dr. H. Vermeulen en mw. S. van Steen MSc zijn werkzaam bij de Real Estate Group van PwC. Vermeulen is tevens verbonden aan het Amsterdam Centre for Tax Law en de Amsterdam School of Real Estate van de Universiteit van Amsterdam.

- 1 HR 27 januari 1988, nr. 23 919, *BNB* 1988/217.
- 2 HR 7 februari 2014, nr. 12/04640, *BNB* 2014/80.
- 3 Art. 2:23b BW.
- 4 Art. 7A:1796 BW.
- 5 Besluit van de staatsecretaris van Financiën van 14 november 2013, nr. IFZ2013/184M, *V-N* 2013/62.2, onderdeel 12.
- 6 C. Maas en H. Vermeulen, 'Het karakter van geldverstrekkingen', *WFR* 2014/597.
- 7 HR 9 mei 2008, nr. 43 849, LJN: BD1108, *BNB* 2008/191 (met noot van P.G.H. Albert).
- 8 HR 25 november 2011, nr. 08/05323, LJN: BN3442, *BNB* 2012/37 (Conclusie A-G Wattel, met noot van P.G.H. Albert).
- 9 HR 3 mei 2013, nr. 11/03249, LJN: BW1971, *BNB* 2013/170 (chalet-arrest).
- 10 HR 7 februari 2014, nr. 12/03540, *BNB* 2014 en HR 7 februari 2014, nr. 12/04640, *BNB* 2014/80.
- 11 Met ingang van 1 januari 2013 is de onderkapitalisatiemaatregel van art. 10, onderdeel d, Wet VPB 1969 (oud) afgeschaft.